

BRIEFING NOTE #5: 12. Juni 2017

FELTARBEJDE I SYDGRØNLAND

Rachael Lorna Johnstone & Anne Merrild Hansen, Professorer i Arktiske Olie og Gas studier & Direktører for Forskningscentret for Arktisk Olie og Gas

I maj 2017 besøgte vi byerne Qaqortoq and Narsaq i Sydgrønland, for at mødes med borgere og lære om deres håb og bekymringer for udviklingen i regionen. Disse byer er beliggende i nærheden af to mineprojekter, henholdsvis [Tanbreez projektet](#) og [Kvanefjeld projektet](#). Vi mødtes og snakkede med folk om deres opfattelser af regionens fremtidsmuligheder og om deres forventninger til mineprojekternes indflydelse på udviklingen og om andre økonomiske udviklingspotentialer.

I alt mødtes vi med 17 personer inklusiv repræsentanter for Kommune Kujalleq (*Sydgrønlands Kommune*), mine industri, turisme, fårehold, uddannelse, kultur, politi, service industri og miljøforeninger, (*Urani Naamik! e. Urani, Nej Tak!*) og andre medlemmer af lokalsamfundene.

Vi fandt at selvom ingen af minerne er udover efterforskningsfasen, så har projekterne allerede haft påvirket lokalbefolkningen væsentligt. Særligt udsigten til minedrift kombineret med en langvarig produktionstilladelse (eller afvisning) proces har skabt frustration og passivitet blandt lokale beboere. Både de der er for og de der er imod potentiel minedrift er ivrige efter, at der træffes en beslutning eller i det mindste gives information om hvornår de skal forvente en beslutning. Usikkerheden gør det vanskeligt at lave fremtidige planer eller investeringer i enten komplementære eller potentielt konkurrerende industrier. Denne effekt er mere udtalt i Narsaq end i Qaqortoq.

Nogle personer rapporterede, at mineprojekterne har forstyrret den sociale samhørighed i lokalsamfundet mellem dem der er for og dem der er imod projektet, hvilket gør det sværere at arbejde sammen om fælles mål, der ikke er relateret til miner. Der er manglende tillid til de oplysninger, som mineselskaberne og som internationale ikke-statslige organisationer har fremlagt, og mange beboere mente, at deres behov og deres fremtidsønsker blev ignoreret af disse magtfulde eksterne aktører. Nogle deltagere føler, at deres stemmer ikke bliver hørt, mens praktiske barrierer som afstand og timing af møder, begrænset internetforbindelse og udfordringer med at overskue komplekse videnskabelige oplysninger (eksempelvis tilgængelig viden på nettet, der ofte er på engelsk) gør det vanskeligt at engagere sig mere i processen eller opnå pålidelig information. Mens de fleste af dem vi snakkede med mener, at det er rigtigt at Nallakkarsuisut (Selvstyret) har den endelige beslutningskompetence, så mener nogle dog, at der ikke tages tilstrækkeligt hensyn til lokale interesser, eller at beslutningstagerne i Nuuk ikke fuldt ud giver lokale forhold og bekymringer den nødvendige opmærksomhed i

processen. De er ikke overbeviste om, at projekterne vil være til fordel for de byer, der vil bære de sociale konsekvenser af sådanne store projekter eller risikoen for miljøforurening.

Vi fandt desuden, at der er betydelige forskelle i holdninger og forventninger mellem Qaqortoq og Narsaq. Nogle af disse kan henføres til forskellen i mineplanerne - for eksempel om uran vil blive udvundet. Modstandere af Kvanefjeld-projektets forklarede at det til dels skyldes bekymringer over lokale konsekvenser som miljøforurening såvel som mere globale grunde, såsom tvivl om hvorvidt uran produktion vil blive udnyttet til bæredygtig kerneenergi og bekymring omkring behandling af nukleart affald i destinationslande eller risikoen for uran brug i nukleare våben. Nogle af de der gør indsigelse mod Kvanefjeld-projektet, er således ikke nødvendigvis imod Tanbreez-projektet eller minedrift generelt. Andre forskelle mellem byerne kan knyttes til sociale og økonomiske forskelle. For eksempel er Qaqortoq det administrative center for kommunen, vært for gymnasiet og har en relativt stabil, uddannet og beskæftiget befolkning, mens Narsaq står over for hurtig affolkning med de mest ressourcerige familier, der forlader byen for at forfølge arbejde og uddannelse, mens de mindre ressourcestærke familier bliver tilbage. Et stort punkt af uenighed mellem de mennesker, vi talte med i de to byer, er stort set uafhængig af minerene, nemlig planen om at etablere en ny lufthavn på Qaqortoq. Indbyggerne i Qaqortoq er ikke overraskende tilhængere af ideen, mens indbyggerne i Narsaq vi mødte, udtrykte bekymringer over, at det vil betyde en reduktion af tjenester for dem og forhøjede billetpriser, og bekymring omkring at en nye bane vil blive for lille til at kunne lande større fly.

Tanbreez-projektet fylder meget i fremtidsovervejelserne for indbyggerne i Qaqortoq, uanset om de støtter mineprojektet eller ej. Men det er ikke det mest presserende spørgsmål for mange beboere. Til gengæld dominerede Kvanefjeld-projektet i Narsaq diskussioner om Qaqortoqs fremtid. Både fortalere og kritikere af Kvanefjeld-projektet anså det for at være afgørende for Narsaq's og dermed regionens fremtid. Nogle ser det som afgørende for at redde en by, der oplever affolkning, ved at skabe beskæftigelse og forretningsmuligheder i servicesektoren. Andre ser det som det sidste skub udover kanten for en kæmpende by, der ville ødelægge landbrug, turisme og fiskeri og tvinge bekymrede beboere til at forlade deres hjemby på grund af bekymringer vedrørende forurening.

Vi vil følge op på denne undersøgelse med et besøg i Tasiilaq i august i år og en tur til Nordgrønland i 2018, hvor vi vil tale med lokalbefolkningen for at høre flere meninger om udvindingsindustrien i Grønland og indflydelsen på befolkningerne.